

Competența administrativă și calitatea politicilor publice locale: viziune asupra instruirii aleșilor locali

Tatiana SAVCA,
magistru în management, lector superior universitar,
Academia de Administrare Publică
de pe lângă Președintele Republicii Moldova

SUMMARY

“Training services for Newly Elected Local Officials from the Republic of Moldova” Lot 3 is a project implemented by the Academy of Public Administration under the President of the Republic of Moldova. Project activities were located in the Centru region of the Republic of Moldova, namely in the districts of Straseni, Calarasi, Hincesti, Anenii Noi, Ialoveni, Dubasari, Criuleni and Chisinau City. The purpose of the project was to provide access to relevant information on a local council's priority fields of activity. This purpose was achieved by organizing and conducting 87 training seminars for the local officials elected after the June 2011 elections, as well as by providing them with copies of Public Official's Handbook, as methodological support.

Cuvinte-cheie: administrație publică locală, instruirea aleșilor locali, prestatori de servicii de instruire

Varietatea și complexitatea transformărilor politice și economice ce au loc în Republica Moldova dictează necesitatea modernizării managementului politicilor publice, atât la nivel central, cât și la nivel local. Ținând cont de aspirațiile de integrare în Uniunea Europeană, administrația publică din Republica Moldova urmează să corespundă standardelor europene în domeniul politicilor publice, caracterizându-se prin transparență, predictibilitate, responsabilitate și eficiență.

Unul dintre instrumentele prin intermediul căruia ne vom apropia de obiectivele propuse este instruirea reprezentanților administrației publice. Pentru realizarea sarcinii de instruire în Republica Moldova a fost elaborat un cadru legal integru, care conține atât legi organice, ordinare, cât și diferite hotărâri guvernamentale. Astfel, conform legislației Republicii Moldova, dezvoltarea profesională a funcționarilor publici poate și trebuie să fie asigurată:

a) de către prestatorii de servicii în domeniul instruirii, atât din sectorul de stat, cât și din cel privat și neguvernamental: universități, centre de instruire, școli de business, instructori profesioniști etc.;

b) de către practicieni: funcționari publici competenți de nivel republican și local, conducători de performanță etc.;

c) prin diverse tipuri și forme de instruire internă (în cadrul autorității publice) și externă (în afara autorității publice): seminare, conferințe, cursuri de scurtă și lungă durată, instruire la distanță, tutelare, autoinstruire, rotație de posturi, funcții etc.

După cum se cunoaște, necesitatea instruirii autorităților administrației publice este determinată și de rezultatele alegerilor, atât parlamentare, cât și celor locale. În Republica Moldova, în iunie 2011, au avut loc alegerile locale generale. Analiza rezultatelor alegerilor denotă faptul că majoritatea primarilor și consilierilor din consiliile locale și raionale ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul I și II au fost aleși în aceste funcții pentru prima dată. Astfel, în scopul acoperirii necesităților de instruire în domeniul gestionării treburilor publice, instituțiile publice prestatoare de servicii de instruire, împreună cu sectorul asociativ, au inițiat și au dezvoltat programe de instruire în funcție de necesitățile de instruire.

În acest context, menționăm realizarea

Proiectului „Servicii de instruire pentru aleșii locali nou-aleși din Republica Moldova”, implementat de Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova, finanțat de PNUD Moldova în cadrul Programului Comun de Dezvoltare Locală Integrată.

În rezultatul implementării acestui Program, circa 85% de aleși locali au beneficiat de un program național de instruire ce a avut drept scop familiarizarea cu principiile fundamentale ale activității autorităților publice locale, managementului public local și formarea unei înțelegeri mai bune a sarcinilor ce le revin.

Programa de instruire a fost precedată de un atelier de pregătire pentru 30 de facilitatori care, la rândul lor, și-au aplicat cunoștințele în cadrul programei de instruire destinată aleșilor locali. Toate materialele metodologice, printre care „Ghidul alesului local” și „Ghidul formatorului” (în limbile română și rusă), au fost elaborate în cadrul Academiei de Administrare Publică.

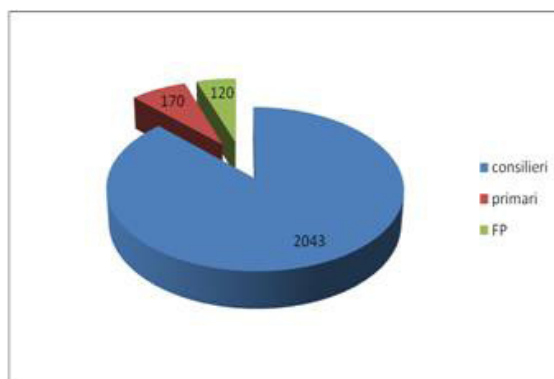
Proiectul “Servicii de instruire pentru aleșii locali nou-aleși din Republica Moldova” Lot 3 a fost implementat de Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova în conformitate cu con-

tractul încheiat la 09 noiembrie 2011 cu Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

Activitățile proiectului au fost desfășurate în perioada noiembrie 2011 – februarie 2012 în teritoriul regiunilor Centru, cuprinzând raioanele Strășeni, Călărași, Hîncești, Anenii Noi, Ialoveni, Dubăsari, Criuleni și mun. Chișinău.

Scopul proiectului de a oferi acces la informația privind domeniile prioritare de activitate a consiliului local a fost realizat prin organizarea și desfășurarea a 87 de seminare de instruire pentru oficialii locali aleși în scrutinul din iunie 2011.

În cadrul seminarelor au fost instruiți 170 de primari ai unităților administrativ-teritoriale de nivelul I din cele 8 raioane menționate și 2043 consilieri locali și raionali. La seminare au mai participat vicepreședinți de raioane, viceprimari și delegați sătești din unitățile administrativ-teritoriale vizate. Astfel, au beneficiat de instruire și suport metodic 208 autorități ale administrației publice locale (inclusiv 200 consilii locale, 7 consilii raionale, un consiliu municipal). În total, au fost instruite 2333 de persoane (consilieri locali și raionali, primari, viceprimari și alți reprezentanți ai administrației publice locale), inclusiv 784 de femei și 1549 de bărbați.

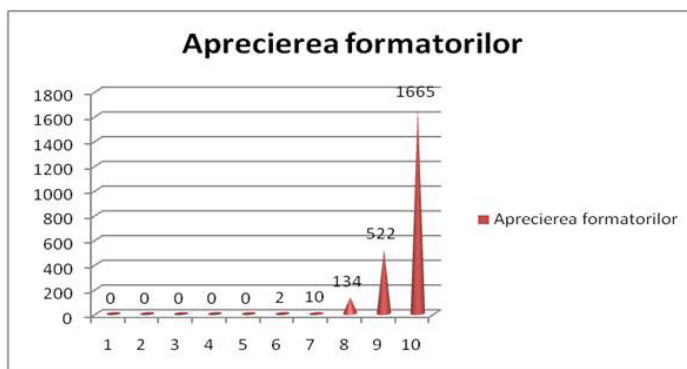

La realizarea proiectului au contribuit 12 formatori, angajați ai Academiei, și echipa de management a proiectului (3 persoane). Echipa de formatori a fost constituită din cadre

didactice, care dispun de o bogată experiență în domeniul instruirii și perfecționării, inclusiv de scurtă durată, a funcționarilor publici și aleșilor locali.

Nr. d/o	Numele, prenumele	Funcția în AAP	Funcția în cadrul proiectului	Experiența în proiecte
1	2	3	4	5
1.	Șaptefrați Tatiana	Dr., conf. univ., Catedra știința administrației	formator	TACIS, PNUD, Fundația SOROS-Moldova, SIPU, USAID, DFID Participant la seminare de instruire a consilierilor locali și primari din 2007
2.	Manole Tatiana	Dr. hab., prof. univ., Catedra economie și management public	formator	TACIS, PNUD, Fundația SOROS-Moldova, SIPU, USAID, DFID
3.	Cojocaru Svetlana	Dr., conf. univ., Catedra economie și management public	formator	TACIS, PNUD, Fundația SOROS-Moldova, SIPU, USAID, DFID
4.	Groza Andrei	Dr., conf. univ., Catedra știința administrației	formator	PNUD
5.	Dulschi Ion	Dr., conf. univ., Catedra știința administrației	formator	PNUD
6.	Frunze Oleg	Dr., conf.univ., Catedra economie și management public	formator	SIPU
7.	Tofan Tatiana	Dr., lect. super. univ., Catedra economie și management public	formator	SIPU
8.	Andrievschi Ludmila	Lector super. univ., Catedra știința administrației	formator	SIPU, TACIS
9.	Butnaru Veronica	Lect. sup.univ., Catedra economie și management public	formator	PNUD, SIPU, DAI Europe Ltd
10.	Cebotaru Eugenia	Lector super., Catedra tehnologii informaționale	formator	PNUD, SIPU, DAI Europe Ltd
11.	Tepordei Aurelia	Lector super. univ., șef Depart. dezvolt. profesională	formator	TACIS, PNUD, Fundația SOROS-Moldova, SIPU, USAID, DFID
12.	Savca Tatiana	Lector super. universitar, Catedra știința administrației	formator	TACIS, PNUD, Fundația SOROS-Moldova, Consiliul Europei, SIPU, USAID, DFID

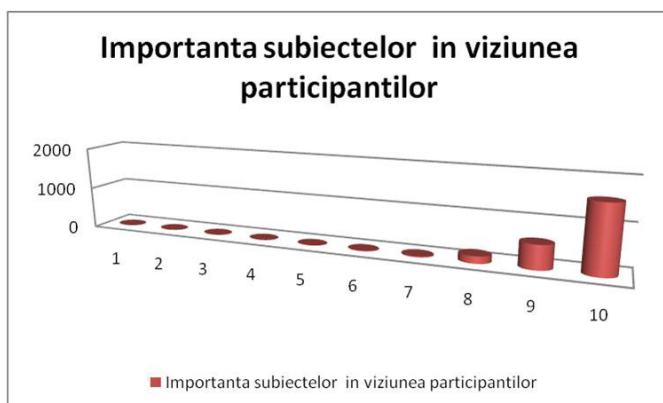
Reacția participanților la activitatea realizată de formatori în cadrul proiectului s-a conturat în următoarele aprecieri:

Șaptezeci și unu la sută din participanți au apreciat cu nota "Excelent" activitatea formatorilor în cadrul seminarelor de instruire.

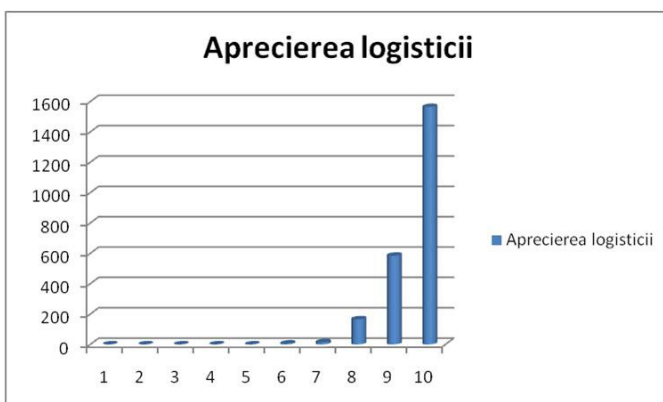
Subiectele dezbătute în procesul instruirii s-au axat pe problemele ce apar în exercitarea atribuțiilor lor de către reprezentan-

ții administrației publice locale. Relevanța conținutului programului de instruire a fost menționată de participanții la instruire (2137 de persoane, ceea ce constituie 92% din totalul de participanți, au apreciat cu note de "9" și "10" importanța subiectelor discutate).

În activitatea de organizare și desfășurare a seminarelor de instruire Academia a fost susținută de autoritățile administrației publice locale din teritoriu și agenții economici. În această ordine de idei, echipa de manage-

ment a proiectului aduce profunde mulțumiri reprezentanților administrației publice locale din raioanele vizate și agenților economici-parteneri pentru susținere și ajutor în realizarea activităților Proiectului.

În cadrul seminarelor de instruire, participanții au propus un șir de tematici importante pentru activitatea eficientă a autorităților publice care, considerăm, trebuie să constituie pe viitor subiecte pentru programele de perfecționare a reprezentanților administrației publice. Astfel, ca cele mai solicitate, menționăm cursurile: Managementul financiar; Managementul și elaborarea proiectelor; Proiectele investiționale în spațiul rural; Managementul serviciilor publice (rural și urban); Aplicarea legilor în consiliile locale și raionale; Folosirea banilor publici (principii de repartizare); Programe de dezvoltare pentru spațiul rural.

Chestionarele de evaluare realizate ulterior au demonstrat îmbunătățirea calitativă substanțială a activității administrației publice locale, gradul sporit de participare a consilierilor la soluționarea problemelor de interes public, s-a îmbunătățit calitatea elaborării deciziilor administrative, au fost percepute rolul și importanța elaborării politicilor publice la nivel local, a sporit calitatea organizării și prestării serviciilor publice, inițierea și promovarea parteneriatelor la nivel local.

Recent, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Strategia de descentralizare. Sarcina realizării obiectivelor acestui document politic înaintea noilor cerințe față de personalul din organele administrației publice, cum ar fi aprofundarea cunoștințelor și acumularea de noi aptitudini practice.

În acest context, este salutară ideea de elaborare în cadrul Academiei de Administrație Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova a cursului "Probleme ale descentralizării administrative". Subliniem importanța acestei programe de instruire pentru oficialii aleși și funcționarii publici ce activează în organele administrației publice centrale și locale pentru implementarea cu succes a prevederilor Strategiei.

Experiența țărilor dezvoltate demonstrează că progresul socioeconomic depinde de funcționalitatea sistemului administrativ. Pornind de la această idee, este explicabilă atenția deosebită care trebuie acordată pregătirii funcționarilor publici și oficialilor aleși în domeniile profesionale ce ar asigura funcționalitatea sistemului și ar contribui la realizarea obiectivelor guvernamentale.

BIBLIOGRAFIE

1. Legea învățământului nr. 547-XIII din 21.07.1995, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 62-63, 1995.
2. Concepția cu privire la politica de personal în serviciul public, aprobată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1227-XV din 19.07.2002, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 122-123, 2002.
3. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 845 din 26.07.2004 "Cu privire la perfecționarea profesională a funcționarilor publici", Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 132-134, 2004.
4. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova "Cu privire la organizarea formării profesionale continue", Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 208-211, 2004.
5. Dezvoltarea profesională a personalului din autoritatea publică: instruirea internă, Ghid metodic, Căminul de Stat, Direcția politică de cadre, Chișinău, 2011.
6. Legea Republicii Moldova pentru aprobarea Strategiei naționale de descentralizare și a Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de descentralizare pentru anii 2012-2015 nr. 68 din 05 aprilie 2012.

Prezentat: 26 septembrie 2012.

E-mail: tatisav@rambler.ru